

Tämä on UPM-Kymmene Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 2012. UPM:n tarkastusvaliokunta on käsitellyt sen ja UPM:n tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvaus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2012

UPM noudattaa 1.10.2010 voimaan tullutta Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka on julkisesti saatavana Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internetsivuilta osoitteesta www.cgfinland.fi. UPM noudattaa kaikkia koodin suosituksia.

UPM-Kymmene Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 2012 on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. UPM esittää selvityksen hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä raporttina. Selvitys on nähtävissä yhtiön internetsivuilla (www.upm.fi) Sijoittajat-osion kohdassa Hallinnointi. Hallituksen toimintakertomus esitetään UPM:n vuoden 2012 vuosikertomuksen sivuilla 66–78. Myös vuosikertomus on nähtävissä yhtiön internetsivuilla.

Hallituksen kokoonpano

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kaksitoista yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä. Vuoden 2012 lopussa yhtiön hallitus koostui seuraavasta yhdeksästä, yhtiökokouksen 30.3.2012 valitsemasta, jäsenestä:

Hallituksen jäsen	Hallituksen jäsen alkaen	Syntynyt	Koulutus	Kansalaisuus	Riippumattomuus	Päätoimi
Björn Wahlroos, puheenjohtaja	2008, puheenjohtaja samasta vuodesta alkaen	1952	Kauppatiet. tri	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Sampo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Berndt Brunow, varapuheenjohtaja	2002, varapuheenjohtaja vuodesta 2005	1950	Dipl. ekon.	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Oy Karl Fazer Ab:n hallituksen puheenjohtaja
Matti Alahuhta	2008	1952	tekn. tri	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	KONE Oyj:n pääjohtaja
Karl Grotenfelt	2004	1944	OTK	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Famigro Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Wendy E. Lane	2005	1951	MBA (Harvard Graduate School of Business Administration)	USA	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Lane Holdings, Inc:n hallituksen puheenjohtaja
Jussi Pesonen	2007	1960	dipl. ins.	Suomi	Ei-riippumaton yhtiöstä, riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista	UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja
Ursula Ranin	2006	1953	Varatuomari, dipl.ekon.	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Lakimies
Veli-Matti Reinikkala	2007	1957	eMBA	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	ABB:n Prosessi-automaatioryhmän johtaja
Kim Wahl	2012	1960	MBA, BA (Business Economics)	Norja	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Stromstangen AS:n omistaja ja hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen tehtävät

Hallituksen ja sen valiokuntien tehtävät ja vastuut määritellään hallituksen ja valiokuntien työjärjestyksissä, jotka ovat nähtävissä yhtiön internetsivuilla (www.upm.fi) Sijoittajat-osion kohdassa Hallinnointi.

Työjärjestyksensä mukaan hallitus käsittelee kaikki Suomen lainsäädännön nojalla sen vastuulle kuuluvat asiat. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Tämän lisäksi hallituksen vastuulla on muun muassa

- päättää yhtiön strategisesta suunnasta ja arvioida sitä
- hyväksyä liiketoiminta- ja strategiset suunnitelmat ja arvioida niiden toimeenpanoa
- arvioida ja hyväksyä taloudelliset tavoitteet ja merkittävät yrittäjäsuunnitelmat
- asettaa enimmäisrajat investoinneille, sijoituksille, divestoinneille ja taloudellisille sitoumuksille
- valvoa yhtiön strategisten ja toiminnallisten riskien hallintaa sekä sisäistä valvontaa
- nimittää toimitusjohtaja sekä konsernin johtoryhmän ja johtajiston jäsenet ja hyväksyä heidän palkkansa ja palkkionsa
- määrittää osinkopolitiikka ja tehdä yhtiökokoukselle ehdotus maksettavasta osingosta

Hallitus kokoontui vuoden 2012 aikana 11 kertaa. Jäsenet osallistuvat kokouksiin keskimäärin 97,9-prosenttisesti.

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja tehtävät

Hallitus on asettanut keskuudestaan kolme valiokuntaa: tarkastusvaliokunnan, henkilöstövaliokunnan sekä nimitys- ja hallinnointivaliokunnan.

Alla olevassa taulukossa on tietoa valiokuntien kokoonpanosta, kokousten määrästä sekä jäsenten osallistumisesta kokouksiin vuonna 2012.

Hallituksen valiokunnat 2012

Valiokunnat	Tarkastusvaliokunta	Henkilöstövaliokunta	Nimitys- ja hallinnointivaliokunta
Jäsenet	Karl Grotenfelt (pj.) Wendy E. Lane Kim Wahl (30.3. alkaen) Veli-Matti Reinikkala (30.3. saakka)	Berndt Brunow (pj.) Ursula Ranin Veli-Matti Reinikkala (30.3. alkaen) Robert J. Routs (30.3. saakka)	Björn Wahlroos (pj.) Matti Alahuhta Karl Grotenfelt
Kokousten määrä	4	3	4
Osallistumisprosentti	91,8	100	100

Tarkastusvaliokunta

Hallitus on määritellyt tarkastusvaliokunnan tehtävät Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisesti.

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnan jäsenillä on oltava riittävä laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin asiantuntemus, joka voi perustua koulutukseen tai kokemukseen kyseisistä toiminnoista tai niiden valvonnasta.

Työjärjestyksen mukaisesti tarkastusvaliokunnan tärkeimpiin tehtäviin kuuluu valvoa taloudellisia raportointiprosesseja ja tilintarkastusta sekä avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin, sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvien asioiden valvonnassa.

Tarkastusvaliokunnan muihin tehtäviin kuuluvat

- sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestelmien tehokkuuden valvonta
- tilintarkastajan pätevyyden ja riippumattomuuden arviointi
- tilintarkastajan valintaa koskevan ehdotuksen valmistelu
- sisäisen tarkastustoiminnan arviointi.

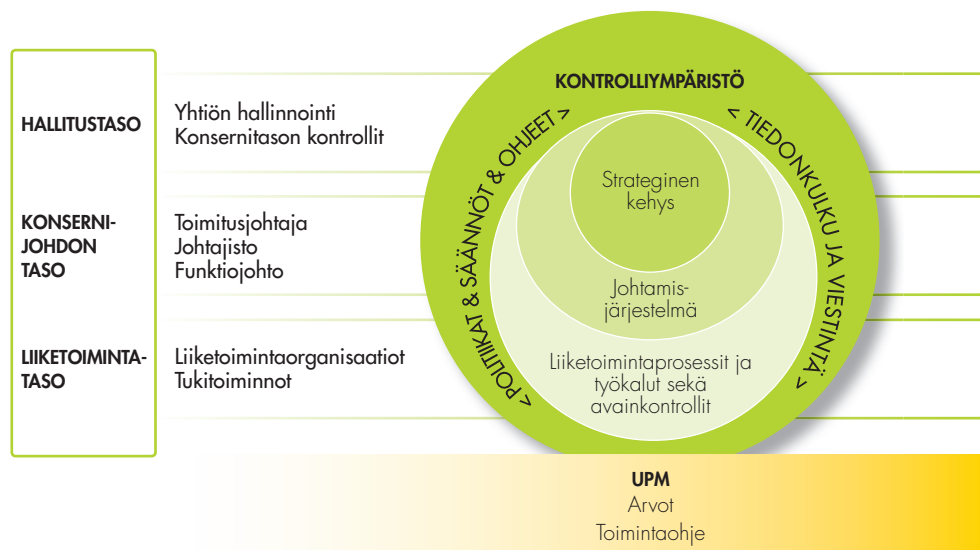
Henkilöstövaliokunta

Työjärjestyksen mukaan henkilöstövaliokunnan tärkeimpiä tehtäviä ovat hallituksen avustaminen toimitusjohtajan ja toimitusjohtajalle raportoivien johtajien nimittämisessä, arvioinnissa ja palkitsemisessa sekä yhtiön henkilöstöasioihin liittyvien menettelytapojen, palkitsemissuunnitelmien ja -ohjelmien valvonta ja ylimmän johdon seuraaja-suunnitteluun liittyvien menetelmien arviointi.

Nimitys- ja hallinnointivaliokunta

Työjärjestyksen mukaan nimitys- ja hallinnointivaliokunnan tärkeimmät tehtävät ovat hallituksen kokoonpanon vuosittainen arviointi, hallituksen jäseniksi sopivien henkilöiden etsiminen, hallituksen jäsenvalintoja sekä hallituksen jäsenten palkitsemista koskevien ehdotusten valmistelu yhtiökokousta varten, yhtiön hallinnointiperiaatteiden (eli hallituksen työjärjestyksen) kehittäminen ja suositteleminen hallitukselle sekä yhtiön hallinnoinnin kokonaisuuden arviointi. Lisäksi valiokunta arvioi vuosittain hallituksen jäsenten riippumattomuutta sekä valiokuntien jäsenten riippumattomuutta ja pätevyyttä.

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINTAPROSESSIN PÄÄPIIRTEET UPM:SSÄ

Toimitusjohtaja

UPM:n hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää hänen toimitushteensa ehdoista. Jussi Pesonen, dipl.ins., s. 1960, on toiminut UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtajana tammikuusta 2004 lähtien. Lisäksi hän on maaliskuusta 2007 alkaen kuulunut UPM:n hallitukseen.

Toimitusjohtaja vastaa hallitukselle esitettävien yleisten strategi- ja liiketoimintasuunnitelmien kehittämisestä sekä yhtiön juoksevasta hallinnosta ja johtamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varmistaa, että varainhoito on järjestetty luotettavasti. Toimitusjohtaja toimittaa hallitukselle tarvittavat tiedot sen tehtävien hoitamista varten.

Toimitusjohtaja voi ryhtyä epätavallisiin tai luonteeltaan tai laajuudeltaan mittaviin toimenpiteisiin vain hallituksen valtuuttamana, paitsi jos hallituksen hyväksynnälle tarvittava aika aiheuttaisi yhtiölle tilanteen, jossa yhtiön toiminnalle aiheutuu olennaista haittaa; tällöin toimitusjohtajan on neuvoteltava toimistaan etukäteen hallituksen puheenjohtajan kanssa.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta

UPM:n hallitus on hyväksynyt yhtiön riskienhallintapolitiikan, joka asettaa riskienhallinnan periaatteet, roolit ja vastuut konsernin organisaatiossa ja määrittelee riskienhallintaprosessit.

UPM:n sisäisen valvonnan viitekehys perustuu COSO:n (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) julkaisemaan sisäisen valvonnan viitekehykseen.

Prosessitason sisäisen valvonnan rakenne on luotu käyttäen ylhäältä alaspäin etenevää (top-down) riskiperusteista lähestymistapaa.

Taloudelliseen raportointiin liittyvät kontrollit ovat osa sisäisen valvonnan viitekehystä.

UPM:n sisäisten kontrollien kehittymistä arvioidaan vuosittain, ja arvioinnin tulokset raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Viisi sisäisen valvonnan viitekehksen (COSO) aluetta ovat:

Valvontaympäristö

Yhtiön arvot ja toimintaohje muodostavat sisäisen valvonnan perustan ja määrittävät sisäisen valvonnan luonteen UPM:ssä.

Viitekehksen osa-alueita ovat

- konsernitason rakenne
- konsernitason prosessit
- konsernitason kontrollit
- liiketoiminnan ja tukitoimintojen kontrollit.

Hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa konsernin sisäistä valvontaa.

Riskien arviointi

UPM:n riskien arviointi taloudellisen raportoinnin osalta pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan merkittävimmät riskit, jotka vaikuttavat taloudellisen raportoinnin sisäiseen valvontaan konsernin yrityksissä, liiketoiminta-alueilla ja prosesseissa. Riskien arvioinnin tuloksena ovat syntyneet kontrollitavoitteet, jotka varmistavat, että taloudelliselle raportoinnille asetetut keskeiset vaatimukset täytetään, ja jotka muodostavat perustan riskien hallintatavalle eri kontrollirakenteissa. Riskien arviointi sekä siihen perustuvat suunnitellut kontrollitoimet ja kontrollitavoitteet päivitetään vuosittain. Riskien arvioinnin kehityksestä sekä suunnitelluista ja toteutetuista toimista raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle.

Valvontatoiminta

Yhtiö on kehittänyt ja ottanut käyttöön kattavan sisäisen valvonnan järjestelmän, joka sisältää liiketoiminnan ja taloudellisen raportoinnin prosessit. Yhtiön taloushallinto johtaa keskitetysti sisäistä valvontaa vuosittaisen aikataulun sekä määritettyjen roolien ja vastuiden avulla. Kunkin yksikön tai funktion päällikön on järjestettävä oman yksikkönsä tai organisaationsa sisäinen valvonta. Yhtiön taloushallinto vastaa liiketoiminta-, funktio- ja yksikkötason kontrolliprosessien valvonnasta. Kontrollien perustamisella ja yhtenäisillä testaus- ja seurantaprosesseilla pyritään varmistamaan, että mahdolliset virheet ja poikkeamat estetään tai havaitaan ja korjataan.

Olenainen osa sisäistä valvontaympäristöä on UPM:n tietoteknologiasovellusten ja infrastruktuurin valvonta. Eriyisten sisäisten kontrollien tavoitteena on taata UPM:n tietoteknologiaratkaisujen luotettavuus ja tehtävien eriyttäminen IT-ympäristössä.

Konsernin laskentaohjeet asettavat vaatimukset taloudelliselle raportoinnille konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Yhtiön taloushallinto määrittelee liiketoimintaprosessien kontrollipisteet, ja sisäiset kontrollit toteutetaan taloudellisen raportoinnin kokonaisprosessissa. Säännölliset kontrollitoimenpiteet ovat olennainen osa kuukausittaista ja neljännesvuosittaista raportointiprosessia. Kontrollitoimenpiteet sisältävät tarvittavat täsmäytyslaskelmat ja analyttiset tarkistukset, joilla varmistetaan raportoinnin oikeellisuudesta.

Kontrollien riskien arvioinnista ja prosessitason kontrollitestauksista saadut tulokset analysoidaan ja raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Viestintä

Sisäinen valvontaprosessi dokumentoidaan ja arkistoidaan sisäisen valvonnan tietokantaan. Sisäistä valvontaprosessia tarkastellaan säännöllisesti, ja sisäisiä kontroleja muutetaan tarvittaessa. Sisäisen valvontaprosessin vastuuhenkilöt huolehtivat säännöllisestä viestinnästä ja antavat yksityiskohtaisia määritelmiä kontrollitoimenpiteistä ja tehokkaan sisäisen valvonnan minimivaatimuksista.

Seuranta

Hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, konsernin johto, taloushallinto sekä liiketoiminta-alueet ja konserniyritykset vastaavat seurannasta ja varmistavat siten sisäisen valvonnan tehokkuuden taloudellisen raportoinnin osalta. Riskienarviointiprosessin ja kontrollien tehokkuutta arvioidaan jatkuvasti eri tasoilla. Seurantaan ja arviointiin sisältyy kuukausittaisten ja neljännesvuosittaisten talousraporttien seuranta suhteessa budjettiin ja tavoitteisiin, tunnuslukuihin ja muihin analyttisiin menettelyihin.

Sisäiset tarkastajat seuraavat ja hyödyntävät riskien arviointia ja johdon valvontatyön testituloksia. Sisäisen valvonnan suunnitelma ja kontrollitestausten tulokset dokumentoidaan, ja ne ovat sisäisten ja ulkoisten tarkastajien sekä johdon käytettävissä vuosittain prosessin aikana. Tulokset raportoidaan tarkastusvaliokunnalle, liiketoiminnan johdolle sekä kontroleista vastuussa oleville henkilöille.

Suoritusta arvioitaessa arvioidaan myös sisäiset kontrollit. Yhtiö- ja liiketoimintatason kontrollerit vastaavat vastuullaan olevien sisäisten kontrollien valvonnan tehokkuudesta. Itsearviointina suoritettu testaus on UPM:ssä yleistä. Keskeisiä kontroleja testataan säännöllisesti myös riippumattomien testajien toimesta. Sisäinen tarkastus vertaa tarkastustyötään valvonnan testituloksiin. Ulkoiset tilintarkastajat arvioivat ja testaavat UPM:n sisäisiä kontroleja osana tilintarkastustyötä. Tilintarkastajien havainnot ja suositukset otetaan huomioon sisäisen valvonnan ylläpito- ja kehitystyössä.